

Bos

Achter elke boom een verrassing

In een bos staan heel veel bomen vlak bij elkaar. Er leven allerlei dieren in, om, op en onder die bomen en mensen vinden het fijn om lekker in bossen te wandelen om er van de stilte te genieten.

Bomen

Een boom is een plant, een heel grote zelfs! We kunnen bomen in twee soorten onderverdelen: loofbomen en naaldbomen. Loofbomen zijn alle bomen die echte blaadjes hebben, zoals eik, beuk, kastanje en iep. We noemen bladeren namelijk ook weleens het loof of lover. In de herfst laten deze bomen hun bladeren vallen.

Naaldbomen zijn bomen die geen blaadjes hebben maar naalden, zoals de den en de spar. Die houden hun naalden het hele jaar vast. Het zijn groenblijvers.

Steeds minder bos

In Nederland is niet veel bos meer. Als je Nederland in voetbalvelden op zou delen en je gaat de delen waar bos op groeit tellen, is slechts 1 op de 10 velden begroeid met bos. Dat was heel vroeger wel anders. Toen was bijna het hele land bedekt met loofbomen.

Maar in de vorige eeuwen zijn mensen steden en dorpen gaan bouwen. Bovendien hadden boeren akkerland nodig om producten te verbouwen. Al het natuurlijke bos is dus gekapt door mensen.

Productiebossen

Er zijn wel bossen aangeplant. We noemen dat productiebossen. Dat zijn een soort landbouwgronden waarop bosbouwers bomen verbouwen, zoals boeren aardappels verbouwen. Van het hout uit zulke bossen maken mensen bijvoorbeeld papier of meubelen of latten, planken en palen voor de bouw.

In productiebossen staan vooral naaldbomen, zoals dennen. En ze staan niet kriskras door elkaar heen, maar netjes in rijtjes. Dat is namelijk veel makkelijker om te kappen. Maar zo'n rijtjesbos is natuurlijk helemaal niet verrassend en spannend! Daarom maken we tegenwoordig de bossen weer natuurlijker. Door open plekken te maken en de bodem vochtiger te houden, komen er ook weer andere plantensoorten in de bossen. En als er meer verschil in plantengroei komt, komen er ook weer meer dieren!

Andere planten

Naast bomen kom je ook veel kleinere planten tegen in het bos. Die groeien onder de bomen. Er zijn struiken zoals lijsterbes, vlierbes en krentjes. Ook kruidachtige planten zoals brandnetels krijgen er een kans. Een plant die je veel tegenkomt is de varen. Die groeit goed in het donkere bos, omdat varens niet veel licht nodig hebben. Rond boomstammen groeien vaak klimop en bosrank. En op de bosgrond, op stenen en op omgevallen boomstammen groeien allerlei soorten mos.

Schimmels zie je er eigenlijk niet groeien. Die zitten in het bos onder de grond of in dood hout. Je ziet alleen hun vruchten de paddenstoelen in de herfst de grond uit komen. Paddenstoelen zijn eigenlijk geen planten. Schimmels zijn een aparte groep naast planten en dieren, maar ze zijn net als veel kleine dieren wel belangrijk voor de grote schoonmaak in het bos!

Dieren

Als je goed oplet, verraden sporen van deze dieren dat ze er zijn. Afgekloven dennenappels kunnen door vogels, muizen of eekhoorn leeggegeten zijn. Als een uil vlakbij nestelt, dan kun je braakballen vinden. Verse voetsporen in de grond kunnen van verschillende dieren zijn, misschien wel van een ree! Is de grond helemaal omgewoeld? Dan heeft er vast een wild zwijn lekker zitten wroeten op zoek naar eetbare knollen. En die smalle paadjes midden door het bos zijn weggetjes die kleine dieren hebben gemaakt.

Bovendien zie je als je plat op de grond gaat liggen ineens nog veel meer dieren! Heel kleine diertjes zoals pissebedden, wormen, oorwormen, slakken en duizendpoten. Dat zijn bodemdiertjes. Zij zorgen er net als de schimmels met hun paddenstoelen voor dat het bos opgeruimd blijft. Ze eten namelijk dode bladeren en dieren.

Wist je dat...

...het heel goed is voor een bos als er dode bomen op de grond liggen?

Die dode bomen zorgen ervoor, dat er een heleboel dieren kunnen leven. De bodemdieren die de boom opeten leven ervan. Mossen en paddenstoelen zijn er dol op. Dode bomen die nog rechtop staan worden veel gebruikt door vogels of vleermuizen die er hun nest in maken.

...je het verschil tussen een den en een spar makkelijk kunt onthouden?

Veel mensen weten het niet. Dus met dit trucje steel je voortaan de show: Bij een den staan de naalden in paartjes bij elkaar. Een tweetal is een duo. Duo is dus den! De naalden van een spar staan helemaal los van elkaar. Alleen noem je ook wel solo. Solo is dus spar!

Overigens is de lariks de naaldboom die wel naalden verliest en die heeft naalden in groepjes bijeen staan. Ook dat kun je onthouden als je weet dat legio een groep betekent. Legio is dus lariks!